

Danaqua ApS
Slagterivej 2
7200 Grindsted

Dato: 28.02. 2020

Miljøgodkendelse

FREA-anlæg til fiskeyngel

Teknik og Stabe

Erhverv & Affald
Jordan Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.: 18/12654

Sagsbehandler:
Jan Hansen
Tlf.nr. 7972 7089
jha@billund.dk

Danaqua ApS, Grindsted Sættefisk

Slagterivej 2, 7200 Grindsted
Matrikel nr.: 1eq Grindsted by, Grindsted
CVR-nummer: 28675313
P-nummer: 1012849806
Listepunkt: I204.

Afgørelsen omfatter:

Miljøgodkendelse til anlæg og drift af aktiviteter under listepunkt I204: "FREA-anlæg: Fiskeproduktionsanlæg med fuld recirkulation af procesvand og uden direkte udledning til vandløb, søer eller havet, dog undtaget anlæg til åleopdræt".

Miljøgodkendelse

Billund Kommune meddeler hermed godkendelse til anlæg og drift af Grindsted Sættefisk på Slagterivej 2, 7200 Grindsted, matr. nr. 1eq, Grindsted By, Grindsted, jf. kortet i bilag 1. Godkendelsen er meddelt efter miljøbeskyttelseslovens¹ § 33.

Afgørelsen er meddelt med forudsætninger, som angivet i afsnit 2, og vilkår for anlæg, drift og kontrol, som angivet i afsnit 6.

¹ LBK nr. 1218 af 25/11/2019: Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse

Indholdsfortegnelse

1	Baggrund for sagen	5
2	Godkendelsens omfang og forudsætninger mv.	5
3	Indhentede udtalelser og kommunens bemærkninger hertil	6
4	Planlægningsmæssige forudsætninger	6
4.1	Kommuneplan.....	6
4.2	Lokalplaner	7
4.3	Spildevandsplan	7
4.4	Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM)	8
4.5	Internationale naturbeskyttelsesområder	8
5	Miljømæssig beskrivelse og begrundelse for afgørelsen	8
5.1	Indretning og drift	8
5.2	Råvarer og hjælpestoffer	10
5.3	Støj	14
5.4	Luftforurening.....	14
5.5	Spildevand.....	15
5.6	Affald	17
5.7	Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	18
5.8	Uheld og driftsforstyrrelser	18
5.9	Egenkontrol	20
5.10	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	20
5.11	Ophør af virksomhedens drift	23
5.12	Samlet vurdering.....	23
6	Vilkår	23
6.1	Generelt.....	23
6.2	Indretning og drift	24
6.3	Støj	24
6.4	Luftforurening.....	25
6.5	Affald	25
6.6	Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	26
6.7	Egenkontrol	26
7	Godkendelsens udnyttelse og varighed m.m.	26
8	Klagevejledning	27
9	Offentliggørelse	27
10	Bilag til godkendelsen	28

1 Baggrund og grundlag

Danforel A/S's aktiviteter på matr. nr. 1eq, Grindsted By, Grindsted, har hidtil omfattet slagting og forædling af ørreder fra danske dambrug.

Aktiviteterne er omfattet af Billund Kommunes afgørelse af 13. oktober 2009 om miljøgodkendelse af Danforel Produktion A/S. Godkendelsen er meddelt til aktiviteter under listepunkt F 205 i den dagældende godkendelsesbekendtgørelse: "Virksomheder i øvrigt for fremstilling af skaldyrs- eller fiskeprodukter, herunder konserverede og dybfrosne produkter, med en kapacitet til produktion af færdige produkter på mellem 10 og 75 tons pr. dag".

Den 26. juli 2011 har Billund Kommune meddelt et tillæg til miljøgodkendelsen til produktion af fiskeolie og proteinmel under Danforel Olie & Protein A/S.

Efter at Billund Kommune blev bekendt med opstart af nye aktiviteter hos Danforel A/S, er der den 30. maj 2018 afholdt et møde på anlægsområdet. Ved mødet blev oplyst, at der i eksisterende bygninger under den juridiske enhed Danaqua ApS etableres et anlæg til klækkeri, hvor der indsættes ørredrogn til klækning og opvækst af ynglen til sættefisk. Herefter overføres ynglen til videre opvækst på dambrug, hvorfra fiskene føres tilbage til slagting og forædling på Danforel A/S's eksisterende produktionsvirksomhed på Slagterivej 2.

På baggrund af Danforel A/S's og Danaqua ApS's oplysninger har kommunen vurderet, at klæknings- og opvækstaktiviteterne er omfattet af godkendelsespligt efter Miljøbeskyttelsesloven. Danaqua ApS har på den baggrund den 19. juni 2018 ansøgt om miljøgodkendelse via ansøgningsportalen Byg & Miljø. Virksomheden har efterfølgende indsendt reviderede ansøgningsmaterialer, hvor seneste oplysninger er indsendt den 28. januar 2020.

De ansøgte aktiviteter er omfattet af godkendelsespligt efter Miljøbeskyttelseslovens § 33 under Godkendelsesbekendtgørelsens² listepunkt I204: "FREA-anlæg: Fiskeproduktionsanlæg med fuld recirkulation af procesvand og uden direkte udledning til vandløb, søer eller havet, dog undtaget anlæg til åleopdræt".

Virksomhedens lokalisering er vist i bilag 1.

2 Godkendelsens omfang og forudsætninger mv.

Afgørelsen omfatter miljøgodkendelse til anlæg og drift af aktiviteter under listepunkt I204: "FREA-anlæg: Fiskeproduktionsanlæg med fuld recirkulation af procesvand og uden direkte udledning til vandløb, søer eller havet, dog undtaget anlæg til åleopdræt".

Det forudsættes, at det ansøgte gennemføres i overensstemmelse med de foreliggende beskrivelser heraf – i modsat fald skal der forudgående indhentes accept / godkendelse hos kommunen. Afgørelsen baseres i øvrigt på de oplysninger og forudsætninger, der fremgår af afsnit 5.

² BEK nr. 1534 af 09/12/2019 om godkendelse af listevirksomhed

3 Indhentede udtalelser og kommunens bemærkninger hertil

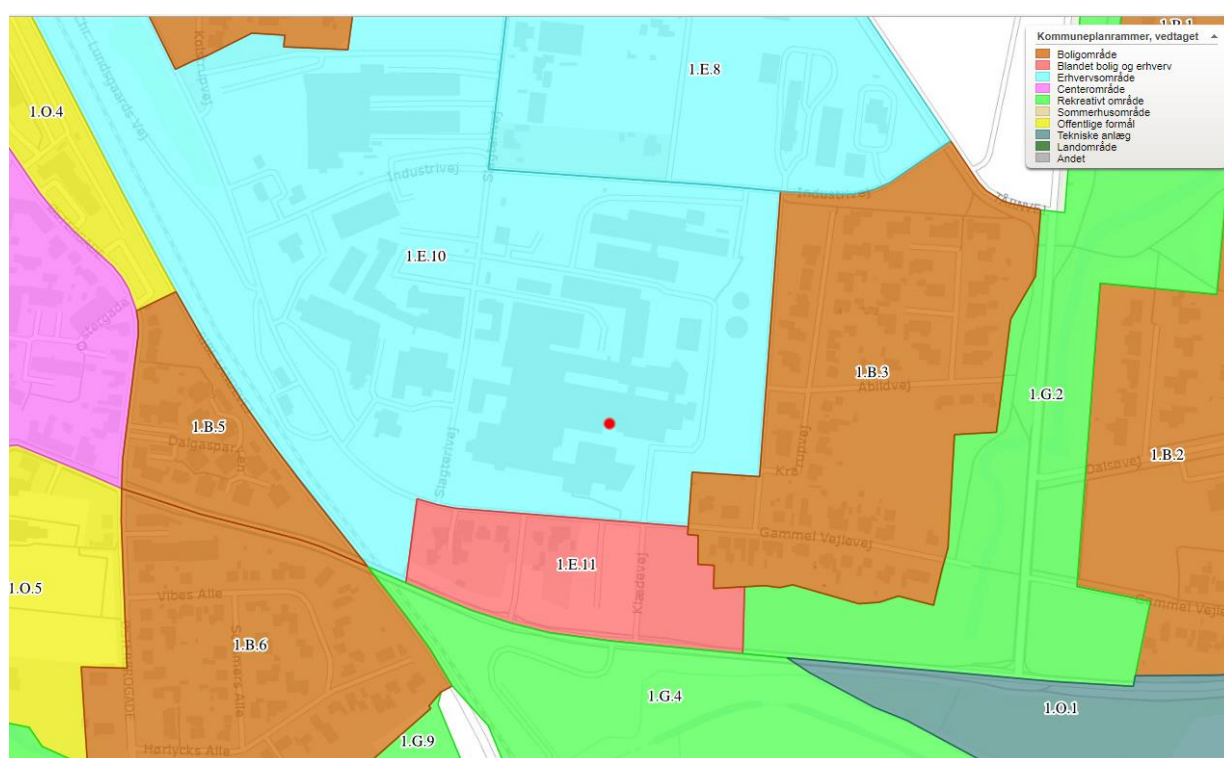
Et udkast til miljøgodkendelse har, i overensstemmelse med godkendelsesbekendtgørelsens § 54, været forelagt virksomheden til kommentering.

Virksomheden har ved e-mail af 24. februar 2020 oplyst, at man ikke har bemærkninger til udkastet.

4 Planlægningsmæssige forudsætninger

4.1 Kommuneplan

Området ligger i byzone inden for rammeområde 1.E.10 i Kommuneplan 2017-2029 for Billund Kommune, jf. nedenstående figur.

Figur 1. Rammeområde 1.E.10

Rammeområde nr. 1.E.10 er udlagt til erhvervsformål inden for virksomhedsklasse 2-4. Der må ikke etableres boliger inden for rammeområdet. Virksomheder med særlige beliggenhedskrav må ikke placeres i området.

Under virksomhedskategorien "Fiskeopdræt" er det i "Håndbog om Miljø og Planlægning – boliger og erhverv i byerne" vurderet, at etablering af dambrug bør ske i en afstand fra omboende, som svarer til anbefalede afstandskrav for virksomheder i klasse 6.

Om FREA-anlæg er anført i bl.a. "Strategi for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i Danmark 2014-2020"³, at anlæg, der anvender recirkuleringsteknik i et fuldt lukket kredsløb (FREA) kan placeres uafhængigt af vandløb og kan betragtes som enhver anden industriproduktion. Det er tilsvarende Billund Kommunes vurdering i nærværende sag, at det ansøgte

³ Strategi for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i Danmark 2014-2020, udarbejdet af: NaturErhvervstyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen, Miljøministeriet

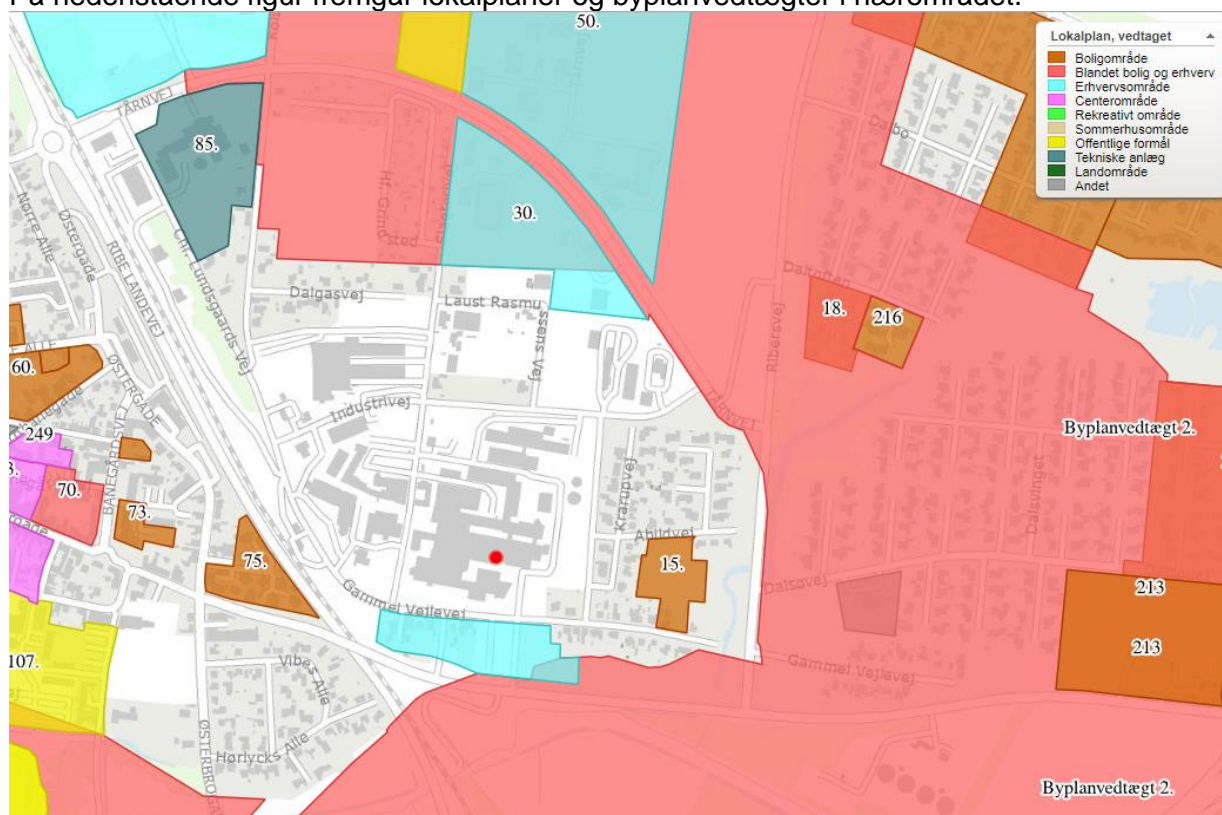
FREA-anlæg for yngelopdræt ikke medfører væsentlige påvirkninger i omgivelserne og at anlægget ikke er sammenligneligt med et traditionelt ferskvandsdambrug, herunder modeldambrug.

Det vurderes, at projektet er i overensstemmelse med rammeområdets overordnede anvendelsesbestemmelser, herunder at anlægget ligger indenfor de udpegede virksomhedsklasser.

Nord og vest for virksomheden ligger områder udlagt i rammeplanen til erhverv, lettere industri, mens der syd for virksomheden ligger et område til blandet bolig og erhverv. Øst for virksomheden ligger et område med lav boligbebyggelse. Den nærmeste bolig ligger ca. 50 meter øst for virksomhedens skel.

4.2 Lokalplaner

På nedenstående figur fremgår lokalplaner og byplanvedtægter i nærområdet.

Figur 2. Lokalplaner i området

Der foreligger ingen lokalplan eller byplanvedtægt for virksomhedens område.

4.3 Spildevandsplan

Billund Kommunes Spildevandsplan 2018-2024 er den gældende plan for spildevandshåndteringen i Billund Kommune. Planen blev vedtaget i november 2018.

Virksomheden er beliggende i spildevandsplanens opland GR21, som er et eksisterende fælleskloakeret opland. Spildevand fra området føres til Grindsted Renseanlæg.

4.4 Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM)

Anlægget er optaget på bilag 2 i Miljøvurderingsloven⁴ under punkt 1f: "Intensivt fiskeopdræt". Virksomheden har derfor den 19. juni 2018 indsendt en VVM-ansøgning i Byg & Miljø. Virksomheden har efterfølgende indsendt reviderede ansøgningsmaterialer, hvor seneste ansøgningsmateriale er indsendt den 28. januar 2020.

Billund Kommune har på baggrund af ansøgningen foretaget en screening af projektet i henhold til Miljøvurderingsloven. Det er vurderet, at projektet ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger, hvorfor projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse efter miljøvurderingslovens Afsnit III. Billund Kommune har truffet særskilt afgørelse herom den 28.02. 2020. Afgørelsen er meddelt i henhold til Miljøvurderingslovens § 21.

4.5 Internationale naturbeskyttelsesområder

I henhold til § 7 og § 10 i habitatbekendtgørelsen⁵ skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område eller konkrete bilag IV-arter væsentligt.

Der ligger ingen Natura 2000-områder i umiddelbar nærhed af projektområdet. Nærmeste Natura 2000- område er Internationalt naturbeskyttelsesområde nr. 85, Hedeområder ved St. Råbjerg, som ligger ca. 4 km sydøst for projektområdet.

Billund Kommune har vurderet, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura-2000 områder væsentligt, og at projektet ikke vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter optaget i habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura-2000 områder eller på konkrete bilag IV-arter.

5 Miljømæssig beskrivelse og begrundelse for afgørelsen

Det er oplyst i ansøgningen, at det ansøgte ikke kræver bygnings- eller anlægsmæssige udvidelser eller ændringer. Anlægget etableres i en eksisterende bygning, jf. plantegning over virksomheden i bilag 1.

Bygningen er på ca. 4.000 m² fordelt på to etager og kælder. Bygningsarealet, hvori fiskeopdrættet foregår, udgør 1729 m².

5.1 Indretning og drift

Yngelopvækst foregår i store stålkar, som er opdelt i sektioner til hver batch. Klækning foregår i et særskilt rum i bakker opstillet på hylder. Klækkeri og yngelopvækst er etableret på bygningsens øverste etage, hvorfra der er etableret rørforbindelser fra hver karsektion til recirkule-

⁴ LBK nr. 1225 af 25/10/2018. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

⁵ Bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

ringsanlægget i etagen under, hvor der foretages rensning, pH-regulering og iltning af vandet. I underetagen er der herudover etableret køleanlæg til opretholdelse af en passende temperatur i klækkeriet, samt teknikrum til styring mv.

Indretningen af anlægget, herunder recirkuleringsanlægget i underetagen, er vist i bilag 2.

Produktionen består af klækning og yngelopvækst af ørreder. Ørredrogn indsættes i bakker i klækkeriet, hvor de opbevares ved en konstant temperatur på ca. 10 grader, som opretholdes via et køleanlæg (mælkekøleanlæg). Der er to separate klækkerier, som hver består af 12 klækkerender. Efter ca. otte uger klækker æggene, og ynglen overføres til startfodringsanlægget, og videre herfra til opvækst i kar.

Karrene er sektioneret i 5 sektioner, som hver består af 8 kar. Ynglen isættes forskudt i sektionerne, således at der kan opretholdes en løbende batchproduktion. Karrene måler 5,5m x 1m x 0,8m, hvilket giver et vandvolumen i hver sektion på 35,2 m³, og et samlet opdrætsvolumen på ca. 176 m³. Hver karsektion er tilsluttet et særskilt rensnings- og iltningsanlæg, hvor vandet løbende renses i et biofilter, afgasses og tilføres ilt, hvorefter det recirkuleres til karrene.

Anlægget forsynes med ca. 2 l/s fra Grindsted Vandværk. Sektionerne har separate vandsystemer for at minimere smittepresset internt på anlægget. Hver enkelt sektion har en friskvandstildeling på ca. 0,4 l/s, og der recirkuleres 50 l/s over biofiltret. Anlæggets recirkuleringsgrad er dermed 99,2 % og vandets samlede opholdstid i anlægget er ca. 24 timer.

Efter den ønskede vækstperiode overføres ynglen til videre opvækst på virksomhedens 5 ferskvandsdambrug. Når fiskene i dambrugene har opnået en passende størrelse, føres de tilbage til forarbejdning på Danforels eksisterende slagteri- og forædlingsvirksomhed på Slagterivej 2.

Produktionen forventes fuldt udbygget i løbet af en treårig periode. Den forventede yngelproduktion på FREA-anlægget er ved fuld produktion maksimalt 250 tons årligt, og foderforbruget vil være ca. 187 tons pr. år.

Produktionen foregår døgnet rundt via automatiserede funktioner og styrings- og overvågningssystemer. Der forventes tilknyttet to ansatte, som ud over de løbende driftsmæssige opgaver i tidsrummet kl. 06 – 18 vil være tilkøbet overvågning og tilkaldevagter ved driftsafvigelser.

Anlægget forbruger energi til drift af pumper og køleanlæg mv. samt lys og ventilation. Bygningen er uopvarmet.

Der vil være transport til- og fra virksomheden i forbindelse med foderleverancer og afhentning af fisk. Den transport, der vedrører afhentning af fisk, vil dog ikke være markant anderledes sammenlignet med i dag. Det skyldes, at transporten af fisk fra anlægget planmæssigt vil koordineres med leverancen af fisk til Danforels slagteri. Transporten består af 1 lastbil pr. 4 uger, som i samme transport frafører yngel og tilfører udvoksede fisk til Danforels produktion. Der vil blive leveret foder med lastbil svarende til ca. 3-4 lastbiltransporter pr. uge med et maksimum på ca. 6 transporter pr. uge. Herudover tilføres ca. 5 polystyrenkasser med øjenæg ved hver batch. Transporten foregår ad de samme ruter, som anvendes ved transport i forbindelse med virksomhedens øvrige aktiviteter på adressen.

5.1.1 Renseforanstaltninger

Bundfældede partikler kan fjernes fra kar via sug og pumpes herfra til SBR-tanken (Danforels renselanlæg). De enkelte sektioner er desuden forsynet med individuelle faste biofiltre med KSK-fyldning. Filtrene er placeret på niveauet under opdrætsenhederne.

Biofiltrene er etableret med tre individuelle kamre, der hver har et volumen på ca. 10,2 m³. Det giver hvert filter et samlet volumen på ca. 30 m³. Opdelingen af filtrene tillader, at de kan returskylles individuelt. Slamvand fra returskylning pumpes til Danforels slamtank. Herfra sker der en delvis afvanding af slammet. Slam afhændes jævnligt til eksternt biogasanlæg.

Filtrene har en fyldning på 12 m³, og med et overfladeareal på 750 m²/m³ svarer det til et specifikt overfladeareal på 9.000 m² i hvert biofilter (i alt 45.000 m²).

Fisk udskiller ammoniak over gællerne som restprodukt fra proteinomsætningen. Ammoniak, der er giftig for fisk ved relativt små koncentrationer, indgår i en pH-afhængig ligevægt med ammonium. Ved pH 7 er ligevægten forskudt mod ammonium som er forholdsvis ugiftigt for fiskene.

Biofiltrenes vigtigste funktion er at facilitere mikrobiel iltning af ammonium til nitrat (nitrifikation). Derudover tilbageholder faste filtre også partikler, hvormed fosfor og organisk stof fjernes ved returskylning. Nitrifikationsraten afhænger af en række parametre og særligt overfladearealet på biofilterelementerne. Andre væsentlige forhold er koncentrationen af ammonium og ilt, pH, alkalinitet, temperatur, vandfordeling og driftsforhold. Styring af vandforbrug og vandkemi kan optimere biofiltres evne til at omsætte ammonium ved f.eks. at reducere vandforbruget og sikre et højt iltindhold i indløbsvandet til filteret.

Efter passage gennem biofiltret afgasses det vand, som pumpes tilbage i opdrætsenhederne, mens der samlet fraføres 2 l/s, der fraføres om spildevand og ledes til Danforels rensningsanlæg ved normal drift. Ved behandling med medicin ledes spildevandet via Danforels spildevandsledning til Billund Spildevand A/S 's spildevandssystem.

5.2 Råvarer og hjælpestoffer

Anlægget tilføres æg til frembringelse af ca. 250 tons yngel årligt. Foderforbruget vil være ca. 187 tons pr. år. Der fodres med tørfoder fra fodersække, og vandet iltes med ilt fra iltflasker.

5.2.1 Anvendelse af hjælpestoffer

Der søges om tilladelse til anvendelse af salt (NaCl), som hjælpestof i anlægget, brintoverilteprodukter til rengøring og desinfektion, samt lud til pH-regulering.

5.2.1.1 Salt (NaCl)

Salt anvendes til at reducere giftvirkningen af nitrit i anlæg med høj recirkuleringsgrad. Nedenstående tabel viser, hvor meget salt, der skal tilsættes for at reducere giftvirkningen af nitrit (NO₂).

[NO ₂] mg/l	Kg salt/m ³
0,5	0,014
0,75	0,021
1,0	0,028
1,25	0,035
1,5	0,042
1,75	0,049
2,0	0,056
2,25	0,063
2,5	0,070
2,75	0,077
3,0	0,084
3,25	0,091
3,5	0,098
3,75	0,105
4,0	0,112

Tabel 1: Saltdoseringstabel

Behovet for dosering af salt vil være begrænset til tidspunkter med forhøjede nitritværdier. Ved dosering af salt, vil der samtidig iværksættes initiativer, der kan sænke nitritværdien f.eks. nedsat fodring. I nedenstående tabel fremgår ansøgningens oplysninger om de estimerede saltkoncentrationer i afløbene ved behandling af hele anlægget (176 m³) efter nogle forskellige værdier i ovenstående tabel.

NO ₂ koncentration (mg/l)	Doseret salt (kg)	Resulterende Saltkoncentration (mg/l)
0,5	2,5	14
1	4,9	28
2	9,9	56
4	19,7	112

Tabel 2: Estimerede saltkoncentrationer i afløb fra FREA-anlægget

5.2.1.2 Brintoverilte

Ved rengøring af biofiltre tilsættes brintoverilte til biofiltrene som en vandig opløsning på typisk 30% eller 35%. Alternativt anvendes Peraqua+ eller Divosan, som er pereddikesyrepræparater, der reagerer med vand og spaltes til brintoverilte og eddikesyre i forholdet 1:1.

Brintoverilte reagerer med organisk materiale, og stoffet omsættes derfor hurtigt ved rengøring af filtrene. Specifikke omsætningsrater i biofiltre på dambrug fremgår af bilag 8 i dambrugsbekendtgørelsen⁶ og er fastsat til 100 mg brintoverilte/m²/t og 5 mg pereddikesyre/m²/t.

Behandlet vand pumpes efterfølgende til SBR-tanken, hvor der sker en yderligere omsætning. I plantelaguner på dambrug er der dokumenteret omsætningsrater på 4.000 mg brintoverilte/m²/t og 500 mg pereddikesyre/m²/t. Omsætningsrater vil formentlig være højere i SBR-tanken, da vandet indeholder høje koncentrationer af let omsætteligt organisk materiale.

Med en gennemsnitlig opholdstid i SBR-tanken på 187 t, vil den interne omsætning være betydeligt højere end den mængde, der er nødvendig for rengøring af filtrene. Ved at anvende simuleringsprogrammet PoolSim har det ikke været muligt at detektere udledning af brintoverilte efter passage over SBR-tanken.

⁶ BEK nr. 1567 af 07/12/2016 om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug

Stoffet vil ikke blive ledt til offentligt renseanlæg, ligesom der ikke vil være rester at finde i nedsivningsvandet. Anvendelse af stoffet vil derfor ikke kunne udgøre en risiko for miljøet.

Biofiltersektioner rengøres dagligt.

5.2.1.3 Natriumhydroxyd (Natronlud)

Natriumhydroxid anvendes som pH-regulerende middel. Effekten ved dosering af lud kan neutraliseres med saltsyre, hvormed slutproduktet bliver salt (NaCl). Der vil ikke blive udledt behandlet vand, hvor vandet ikke er pH-neutraliseret enten naturligt eller ved tilsætning af saltsyre.

5.2.1.4 Øvrig anvendelse af hjælpestoffer

Det er oplyst, at for at forebygge sygdom dyppes fodtøj i en balje med desinfektionsmidlet Virkon S, før personale træder ind i klækkeriet. Brugte fodtøjsbade bortskaffes som farligt affald.

Efter hver batch rengøres klækkerender og karsektioner og desinficeres med Virkon S.

Der foretages almindelig rengøring i lokalerne efter behov. Til rengøring anvendes produktet GREEN'R INDUS. Herudover anvendes ilt fra iltflasker til iltning af vandet i anlægget.

Virksomheden oplyser, at Virkon S eller produkter til almindelig rengøring ikke vil blive ledt til nedsivningsanlægget. Rengøringsmidler ledes til offentlig kloak, mens Virkon S opsamles og bortskaffes som farligt affald.

5.2.2 Anvendelse af medicin

Der kan opstå et behov for behandling med florfenicol mod sygdommen Yngel Dødeligheds Syndron (YDS). Ved udbrud af sygdom konsulteres en dyrlæge, som ordinerer en behandling svarende til mængden af sygdomsramte fisk. Ordineret af medicin registreres i VetStat. Fiske medicineres typisk med foderlægemiddel, som leveres af fodervirksomhederne efter ordination fra dyrlægen.

Der er indgået en aftale mellem Danforel og Danaqua om, at når der medicineres, kan spildevandet afledes til Danforels afløbssystem til udledning til kommunalt rensningsanlæg under Danforels tilslutningstilladelse, som tillader Danforel at lede spildevand til kloaksystemet og Grindsted Renseanlæg.

Behandling af fisk med florfenicol foregår typisk over en periode på 10 dage. Midlet doseres i foderet, og en del heraf (61 %) udskilles efterfølgende i vandet. Efter en indledende stigning i koncentrationsniveauet, når udledningen et maksimum, hvorefter koncentrationen falder.

Ansøger har oplyst, at den maksimale stående bestand i sættefiskanlægget forventes at udgøre et sted mellem 30% og 40% (Dansk Akvakultur, 2013), svarende til 75-100 t fisk ved en fremtidig maks. årlig produktion på 250 tons.

Der er ansøgt om maksimal behandling med 804 gram florfenicol (aktivt stof) pr. dag i en behandlingsperiode. Ved forskellige behandlingsdoser mellem 20 og 10 mg aktiv stof pr. kg fisk giver dette mulighed for behandling af ca. 40 – 80 t fisk pr. dag. Ved sygdomsudbrud er det kun mængden af syge fisk, som dyrlægen ordinerer en behandling til.

Gennemsnitskoncentration af florfenicol i udløbsperioden vil ved anvendelse af den maksimale stofmængde være ca. 1,1 mg florfenicol/l, mens maks. koncentrationen vil være 2,3 mg florfenicol/l.

5.2.3 Billund Kommunes vurdering

Ud over de oplyste transportere af foder og yngel, vil der være transportere med tilførsel af æg og hjælpestoffer, hvilket vurderes at være af ubetydeligt omfang. Tilsvarende vurderes det ubetydeligt, at den samlede transport af slam og affald mv. fra virksomhedens område vil øges som følge af øgede mængder.

Det er Billund Kommunes vurdering, at aktiviteterne er uden betydning for støjfrembringelsen på de lokale indfaldsveje til anlægget. Det er endvidere Billund Kommunes vurdering, at transport til og fra anlægget vil kunne foregå uden væsentlige miljømæssige gener for omgivelserne.

Der fastsættes vilkår om, at et eksemplar af godkendelsen til enhver tid skal være tilgængeligt på anlægget. Vilkår i godkendelsen, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for den pågældende del af driften.

5.2.3.1 Hjælpestoffer

Vedrørende koncentrationen af nitrit angiver litteraturen forskellige niveauer før giftigheden indtræder hos ørreder, fra 0,2 til 1,0 mg/l NO₂⁻. Giftigheden er mindre hos yngel (bækørreder) end hos voksne ørreder. Ved den maksimale salttilsætning efter ovenstående tabel 1 vil det som vist i tabel 2 medføre en saltkoncentration på 112 mg/l i afløbet fra FREA-anlægget. 112 mg/l svarer til en saltkoncentration i vandet på 0,112 promille, hvor grænsen mellem ferskvand og brakvand går ved et saltindhold på 0,5 promille. Sammenlignes med drikkevandskvalitetskravene for Cl og Na er disse hhv. 250 mg Cl/l og 175 mg Na/l⁷. På den baggrund vurderes, at virksomheden kan tillades at regulere vandets nitritindhold med salt efter doseringsanvisningerne i tabel 1.

Endvidere tillades anvendelse af natriumhydroxyd til regulering af vandets pH-niveau.

Ved rengøring af biofiltre tilsættes brintoverilte til biofiltrene som en vandig opløsning på typisk 30% eller 35%. Alternativt anvendes Peraqua+ eller Divosan. På traditionelle dambrug anvendes disse stoffer til behandling af hele vandfasen i opdrætsbassinerne – på FREA-anlægget er anvendelsen begrænset til rengøring af biofiltre. Ud over ansøgningens oplysninger om omsætningsrater i biofiltre og laguner, fremgår af dambrugsbekendtgørelsen, at brintoverilte og pereddikesyre også omsættes i dambrugs vandfase med hhv. 2 mg/l/t og 0,25 mg/l/t. Stofferne vil reducere organisk stof i spildevandet og omsættes, hvorfor koncentrationerne forventes at være små i afløbet til kloaksystemet. Der vurderes ikke at være behov for at fastsætte mængdegrænser for anvendelsen af disse hjælpestoffer.

I overensstemmelse med ansøgers oplysninger stilles vilkår om, at spildevand fra fodbade og rengøring af klækkerender og karsektioner o.l., som indeholder Virkon S eller lignede hjælpestoffer, skal opsamles og bortskaffes som farligt affald.

5.2.3.2 Medicin

Der fastsættes vilkår om, at der til medicinsk behandling af besætningen, som kan frigøre medicinstoffer til vandet, kun må anvendes florfenicol, som maksimalt må anvendes i en mængde på 804 g pr. dag. Medicinbehandling skal være ordineret af en dyrlæge.

I nedenstående afsnit 5.6 er der taget stilling til afledning af spildevand fra anlægget.

⁷ BEK nr. 524 af 01/05/2019 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg

5.3 Støj

Støj fra virksomheden vil forekomme som følge af periodevis traktorkørsel og afhentning af fisk med lastbiler. Der vil blive leveret foder med lastbil svarende til ca. 3-4 lastbiltransporter pr. uge med et maksimum på ca. 6 transportere pr. uge.

De anvendte pumper og beluffere er af støjsvage typer, som ikke kan registreres ved virksomhedens skel mod nabobygninger. Det skyldes bl.a., at produktionen foregår i en lukket bygning.

Det gælder også for kapselblæsere til drift af beluftningsenhederne. Disse er dimensioneret til drift ved et lavt omdrejningstal, og kapselblæsere er yderligere afskærmet mod støj, ligesom ind- og udsugning fra blæsere er monteret med godkendte lydæmpere. Lydtrykket fra blæsere målt på 1 m afstand i fri luft angives af fabrikanten til <70 dB (+/- 2).

Der foregår ikke udendørs aktiviteter, bortset fra læsning i forbindelse med fraførsel af yngel og tilførsel af øjenæg og fodersække. Alle pumper, kompressorer og motorer er anbragt inde i bygningen, og der er ingen udendørs støjkluder på bygningen ud over murventilatorerne i muren mod øst. Ventilatorerne gennemfører kun et lille luftskifte (ca. 1.000 m³/time pr. ventilator), som ikke kan forventes at frembringe væsentlig støj.

Virksomheden vurderer samlet, at anlægget vil kunne overholde gældende krav til støjniveauet.

5.3.1 Billund Kommunes vurdering

Der fastsættes vilkår om, at virksomheden skal overholde støjgrænser i omgivelserne, som svarer til de vejledende støjgrænser⁸ for erhvervsområder, boligområder, samt områder med blendet bolig og erhverv, jf. kommune- og lokalplanlægningen vist i ovenstående afsnit 4.1 og 4.2.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve beregning / måling af støjbelastningen i omgivelserne udført på virksomhedens bekostning.

Billund Kommune vurderer, at der ikke er kilder på virksomheden, som kan give anledning til betydende påvirkninger i omgivelserne i form af vibrationer, lavfrekvent støj eller ultralyd. Der fastsættes derfor ikke grænseværdier for disse påvirkningstyper.

5.4 Luftforurening

Ansøger har oplyst, at der ikke foregår luftforurenende processer på anlægget, og at der ikke etableres udsugning med afkast til det fri. Der etableres heller ikke rumventilationssystemer, men for at sikre mod fugtphobning i bygningen, etableres 2 – 4 murventilatorer i gavlen med et forventet samlet luftskifte på ca. 4.000 m³ luft pr. time.

Produktionen i sig selv vil ikke give anledning til lugtgener, da den foregår i en lukket hal. Foder leveres i lukkede fodersække, og opbevares inde i bygningen. Leverancer af foder vil derfor ikke give anledning til støv- eller lugtgener.

⁸ Jf. vejledende støjgrænser i Miljøstyrelsens vejledning 5/1984: Ekstern støj fra virksomheder

Opbevaring af døde fisk kan give anledning til lugtemissioner, hvorfor døde fisk opbevares i en lukket beholder, inden de afhændes til biogas. Frarensset slam føres i lukkede systemer til virksomhedens slamtank i den østlige side af matriklen, hvorfra det fraføres til eksternt biogasanlæg.

5.4.1 Billund Kommunes vurdering

Det er Billund Kommunes vurdering, at anlægget ikke giver anledning til luftforurening eller betydelige bidrag til lugtemissioner.

For at sikre mulighed for indgreb stilles dog vilkår om, at anlægget ikke må give anledning til lugtgener uden for virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

5.5 Spildevand

5.5.1 Spildevand fra normal drift

Om spildevandsafledning er det oplyst i ansøgningen, at der er indgået en aftale mellem Danforel og Danaqua om, at Grindsted Sættefisk kan aflede spildevandet til Danforels renseanlæg og nedsivningsanlæg under Danforels nedsivningstilladelse. Spildevandet indeholder næringsstoffer og organisk stof.

Ved beregning af indholdet af næringsstoffer og organisk stof i spildevandet fra Grindsted Sættefisk er der i ansøgningen taget udgangspunkt i standardproduktionsbidraget og beregningsmetoden i dambrugsbekendtgørelsens bilag 2, idet anlæggets rensegrader dog i stedet er baseret på erfaringer fra modeldambrug⁹¹⁰, som viser lavere rensegrader end standardrensegraderne i dambrugsbekendtgørelsens bilag 2. Der sker en begrænset omsætning af total-N sammenlignet med modeldambrug, da en stor del af total-N-reduktionen på modeldambrug sker i plantelagunen. I FREA-anlæg fjernes dog en del med returskylning af biofiltre (DHI 2007).

Beregningernes parametre og resultater for total-N (TN), total ammoniumkvælstof (TAN), total-P (TP), og organisk stof/biologisk iltforbrug (BOD) fremgår af nedenstående tabel.

	Produktionsbidrag (kg)	Rensegrad	Maks årlig udledning (kg)	Maks. daglig udledning (kg)
TN	10.472	11 %	9.320	25,6
TAN	7.293	55 %	3.282	8,9
TP	916	65 %	321	0,87
BOD	18.139	75 %	4.535	12,4

Tabel 3: Forventet produktionsbidrag, FREA-anlæggets rensegrader, samt udledning af råspildevand fra sættefiskanlægget

Der afledes 2 l/s fra sættefiskanlægget, som blandes med spildevand fra Danforels ørredslageri (ca. 1 l/s). Spildevandsfraktionen fra Danforel består af transportspildevand, processpildevand og rengøringsvand.

Transportspildevand og processpildevand forrenses mekanisk over et båndfilter for at fjerne suspenderet stof og fedt/ olie. Herfra blandes spildevandet med rengøringsvand og spildevand

⁹ DHI, 2007 "FREA Udredning af de kommercielle og tekniske muligheder for at opdrætte ørreder i fuldt recirkulerede akvakultur-anlæg - Afledning af slam og spildevand"

¹⁰ DMU 2008: Modeldambrug under forsøgsordningen, Faglig slutrapport for "Måle- og dokumentations- projekt for modeldambrug"

fra sættefiskeanlægget i en buffertank. Tanken bidrager til at udligne variationer i spildevandsflowet.

Vandet pumpes fra buffertanken over i SBR-tanken, hvortil der foregår en dosering af polymer og metalsalte for at fremme slamflokuleringen. Fosfor fældes ved tilsætningen af metalsalte.

I perioder med aerobe forhold vil nitrificerende bakterier omdanne ammonium til nitrit og videre til nitrat. I perioder uden beluftning og i områder med anaerobe forhold vil der ske en omsætning af nitrat til frit kvælstof (denitrifikation).

Det rensede og klarede spildevand ledes til en ny buffertank, hvorfra vandet pumpes ud til nedsivningsanlægget. Tanken bidrager til at udligne variationer i vandflowet, så den hydrauliske belastning af nedsivningsområdet er forholdsvis jævn.

5.5.2 Spildevand i forbindelse med medicinbehandling af fiskebestanden

Der kan opstå et behov for behandling med florfenicol mod sygdommen Yngel Dødeligheds Syndron (YDS). Ved udbrud af sygdom konsulteres en dyrlæge, som ordinerer en behandling svarende til mængden af sygdomsramte fisk. Ordinerer af medicin registreres i VetStat.

Behandling af fisk med medicin foregår typisk over en periode på 10 dage. Efter en indledende stigning i koncentrationsniveauet når udledningen et maksimum, hvorefter koncentrationen falder.

Der er indgået en aftale mellem Danforel og Danaqua om, at når der medicineres kan Grindsted Sættefisk aflede spildevandet til Danforels afløbssystem til udledning til offentlig kloak under Danforels tilslutningstilladelse. Dette forventes at kunne foregå op til 2/3 af året, svarende til en samlet afledningsmængde på ca. 40.000 m³. Grindsted Sættefisk vil løbende arbejde på at minimere behovet for medicinering.

5.5.3 Billund Kommunes vurdering

I Billund Kommunes afgørelse af 13. oktober 2009 om miljøgodkendelse af Danforel Produktion A/S indgår kommunens afgørelse om tilladelse til nedsivning af processpildevand fra Danforels slagtning og forædling af ørreder.

Billund Kommune har efterfølgende den 2. februar 2016 meddelt tilslutningstilladelse til, at sanitært spildevand og den del af Danforels processpildevand, som frembringes i procesforløbet fra varmebehandlingen og fremad i procesforløbet¹¹, i stedet afledes til Billund Spildevand A/S's kloak. Den øvrige del af processpildevandet¹² fra virksomhedens aktiviteter skal fortsat ledes til virksomhedens renseanlæg og videre til nedsivning, jf. Billund Kommunes afgørelse om miljøgodkendelse og nedsivningstilladelse af 13. oktober 2009.

Danforels eksisterende nedsivningstilladelse giver ikke mulighed for nedsivning af spildevand, som Danforel modtager fra FREA-anlægget. Danforel har derfor ansøgt om et tillæg til nedsivningstilladelsen.

Tilsvarende giver Danforels eksisterende tilslutningstilladelse til afledning til forsyningsselskabets kloak ikke mulighed for at aflede spildevand fra Danaqua i forbindelse med medicinbehandling. Danforel har derfor ansøgt om et tillæg til tilslutningstilladelsen. Danforel har samtidig ansøgt om, at spildevand fra Danforelolie & Protein A/S kan blive omfattet af tillægget,

¹¹ Dette processpildevand består primært af vand fra røgning, rengøring af røgeovne, spildevand fra rum med røggeneratorer, rengøringsvand fra afskindingsrum samt vand fra vask af stativer og pinde.

¹² Primært bestående af transportvand og procesvand/blodvand.

idet der er indgået aftale mellem Danforel A/S og Danforel Olie & Protein A/S om, at sidstnævnte kan aflede spildevand til Danforels afløbssystem til udledning til forsyningsselskabets kloak under Danforels tilslutningstilladelse.

Der ansøges ikke om direkte udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet, hvorfor der ikke kræves tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 34, stk. 5. Idet det lægges til grund for nærværende afgørelse, at spildevand fra Grindsted Sættefisk afledes til Danforels kloaksystem, hvorfra den videre afledning af spildevand sker under Danforels afledningstilladelser efter miljøbeskyttelseslovens regler, tages der ikke nærmere stilling til spildevandsafledningen i nærværende afgørelse.

Udvidelsen af Danforels afledning af spildevand til forsyningsselskabets kloak med spildevand fra Grindsted Sættefisk kræver i stedet en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 4, § 28, stk. 3, og udvidelsen af Danforels nedsivningstilladelse med spildevand fra Grindsted Sættefisk kræver en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3, jf. spildevandsbekendtgørelsens¹³ kapitel 15.

Billund Kommune har parallelt med nærværende sag udarbejdet de nævnte tilladelser til Danforel, som meddeles samtidig med miljøgodkendelsen af Grindsted Sættefisk.

5.6 Affald

Fiskeopdrættet medfører en produktion af slam, der opsamles i anlæggets renseforanstaltninger og pumpes til Danforels slamtank. Slamudtaget fra anlægget sker dels ved bundudtræk i karrene og dels ved returskylling af biofiltre. Derudover sker der en produktion af slam fra båndfiltret og fra SBR-tanken. I SBR-tanken sker der en opkoncentrering og mellemlagring af slammet.

Forventede slammængder:

- Ca. 1.400 m³/år
- Ca. 27 m³/uge

Slam afhændes ugentligt til nærtliggende biogasanlæg (Filskov Energiselskab).

Herudover fremkommer små mængder brændbart affald i form af tomme fodersække, polystyrenkasser fra ægleverancer, og emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler, der oplagres og bortskaffes som forbrændingsaffald sammen med brændbart affald fra Danforel.

5.6.1 Billund Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om, at affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår lugt eller uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord, og at døde fisk skal opbevares i lukket, tæt beholder indtil bortskaffelse.

Det er kommunens vurdering, at evt. rester af de anvendte hjælpestoffer, samt evt. rester af olie- og kemikalieprodukter til maskinvedligeholdelse o.l., som udgangspunkt skal betragtes som potentielt farligt affald. Der fastsættes vilkår om opbevaringen af farligt affald med henblik

¹³ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1317 af 04/12/2019 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

på at sikre mod forurening af omgivelserne. Som tidligere nævnt fastsættes særskilt vilkår om, at spildevand fra fodbade og rengøring af klækkerender og karsektioner o.l., som indeholder Virkon S eller lignede hjælpestoffer, skal opsamles og bortskaffes som farligt affald.

Slam fra Danforels slamtank føres til eksternt biogasanlæg. Evt. anvendelse af biogasanlæggets restprodukter til jordbrugsformål reguleres af Affald til jord-bekendtgørelsen¹⁴.

Bortskaffelse af affald skal i øvrigt ske i henhold til kommunens affaldsregulativer. Da affaldsbortskaffelse fra virksomheden reguleres direkte af regulativerne, finder Billund Kommune ikke, at der skal stilles vilkår herom i denne afgørelse.

5.7 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Gulve i bygningen er udført i beton, og i produktionslokaler er der etableret skridsikker belægning (epoxylignende produkt).

Det er oplyst af ansøger, at der ikke oplagres flydende foder eller hjælpestoffer, olier og kemikalier eller affald herfra, bortset fra rengøringsmidler og desinfektionsmidler i små emballager.

Stoffer der kan give anledning til forurening af jord, overfladevand, grundvand eller kloak, opbevares inde i hallen i container eller i tæt, lukket miljøcontainer med spildbakke.

5.7.1 Billund Kommunes vurdering

Virksomheden ligger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser, boringsnære beskyttelsesområder og indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg.

Der fastsættes vilkår om, at oplagring af flydende medicin og hjælpestoffer skal ske på en tæt belægning, og at oplagsarealet skal være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

5.8 Uheld og driftsforstyrrelser

Nedenfor er angivet ansøgningens oplysninger om forholdsregler ved uheld, driftsforstyrrelser mv.

1) Driftsforstyrrelser

Til imødegåelse af driftsforstyrrelser er der installeret overvågningsudstyr, der anvendes til at monitorere udsving og alarmere anlæggets personale. Ved et eventuelt strømudfald startes en nødgenerator automatisk.

I det følgende listes nogle af de mulige driftsforstyrrelser og uheld som vil kunne medføre væsentlig forøget forurening fra dambruget, desuden er procedure til afhjælpning og minimering af uheldets omfang angivet:

2) Udbrud af sygdom i fiskebestanden (ved smittespredning)

For at hindre af smittespredning via fodtøj skal alle besøgende enten skifte fodtøj, eller have deres fodtøj desinficeret inden dambruget betrædes. Risikoen for udbrud af sygdomme forsø-

¹⁴ BEK nr. 1001 af 27/06/2018 om anvendelse af affald til jordbrugsformål

ges ligeledes minimeret ved en høj grad af hygiejne på dambruget, foderautomater justeres og desinficeres regelmæssigt, ligesom øvrigt driftsudstyr desinficeres efter brug. Desuden foretages der normalt flere gange i døgnet visuel inspektion af fiskenes helbredsmæssige tilstand. I tilfælde af unormale tilstande alarmeres den driftsansvarlige og dambrugets nødprocedure for imødekommelse af denne situation sættes i værk.

3) Procedure ved konstatering af sygdom blandt fiskene

1. Fodring indstilles
2. Kontakt til dyrlæge
3. Behandling efter dyrlægens forskrifter.

4) Strømfald

Udfald af strøm kan ske ved svigtende levering fra el-forsyningsselskabet, lynnedslag eller lignende.

For at imødegå problemstillingen er der etableret alarm og nødstrømsgenerator, der aktiveres ved strømfald. Alarmen er tilkoblet personalet.

I tilfælde af unormale tilstande alarmeres den driftsansvarlige, og dambrugets nødprocedure for imødekommelse af denne situation sættes i værk.

5) Procedure ved konstatering af strømfald

1. Alarm gives fra alarmeringsanlæg
2. Vagthavende skal være på dambruget senest 15 minutter efter alarmering
3. Fodring indstilles
4. El-installatør kontaktes

6) Procedure for minimering af risiko for ovenstående uheld indtræffer

For at minimere risikoen for uheld, er nedenstående procedurer indarbejdet i de daglige arbejds gange på anlægget.

7) Eftersyn

Proceduren for eftersyn på anlægget ligger først og fremmest i, at vagthavende på anlægget har pligt til at indberette alle afvigelser fra optimaldriftstilstand til den driftsansvarlige.

8) Vedligeholdelse

Med hensyn til den generelle vedligeholdelse af anlægget og dets tekniske installationer, aftales de konkrete arbejdsopgaver fra dag til dag mellem den/de ansatte og ansvarshavende.

9) Vedligeholdelse af renseforanstaltninger

Der føres dagligt tilsyn med anlægget. Ved afvigelse af normaldrift foretages udbedrende handlinger efter samråd med den driftsansvarlige, således at maksimal renseevne så vidt muligt altid opretholdes.

Ansøger oplyser, at der ikke kan forekomme uheld, som kan medføre forurening, idet al fraførsel af spildevand sker med pumper. Driftstop kan i værste fald medføre døde fisk, som bortskaffes til biogasanlæg.

5.8.1 Billund Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering, at problemstillinger vedrørende uheld og driftsforstyrrelser er varetaget via vilkår opstillet i andre afsnit i nærværende afgørelse.

5.9 Egenkontrol

I ansøgningen er der foreslået følgende vilkår for egenkontrol:

”Virksomheden skal føre en driftsjournal, som mindst indeholder følgende oplysninger:

- Antal indførte æg, dato for indførelse samt oplysninger om oprindelse.
- Bestand af fisk og foderbeholdning
- Afgang af fisk ved salg med angivelse af mængde og dato
- Afgang af døde fisk med angivelse af mængde og dato
- Mængde og tidspunkt for fjernelse af slam fra slamdepotet med angivelse af, hvor slammet er anvendt/deponeret
- Tidsrum for behandling mod sygdom
- Hvilken sygdom der bekæmpes
- Middel til bekæmpelse
- Hvilken koncentration af midlet der bruges under behandlingen
- Behandlet mængde fisk
- Hvilke produktionsenheder der er behandlet.

Virksomheden skal for hvert kalenderår opgøre driftsjournalen således, at det fremgår, hvor stor produktionen har været, samt hvor store mængder og typer af foder og vand, der er brugt til produktionen. Opgørelsen fremsendes til Billund Kommune senest den 1. februar det følgende år. Driftsjournalen skal på forlangende forevises tilsynsmyndigheden, og driftsjournalen skal opbevares i mindst 5 år på anlægget. Kommunen kan forlange at få tilsendt udskrift af oplysningerne”.

5.9.1 Billund Kommunes vurdering

Billund Kommune finder, at virksomhedens forslag til egenkontrol udgør et passende kontrolgrundlag, hvorfor forslaget fastsættes som vilkår. I vilkåret tilføjes, at den årlige opgørelse skal indeholde oplysninger om tidsrum for anvendelse af florfenicol, anvendt stofmængde og behandlet mængde fisk.

5.10 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I ansøgningen er der oplyst følgende om anlæggets anvendelse af BAT:

Sættefiskanlægget er ikke omfattet af BAT-konklusioner, BAT-referencedokumenter eller standardvilkår. Vurdering af anvendelse af BAT-teknologi sker efter bilag 6 i godkendelsesbekendtgørelsen:

1) Anvendelse af teknologi, der resulterer i mindst muligt affald.

Anlægget er indrettet med udvidede renseforanstaltninger, der bidrage til, at udledningen af næringsstoffer og organisk materiale begrænses mest muligt. De anvendte renseteknologier og den høje grad af recirkulering medfører, at det omkringliggende miljø påvirkes mindst muligt.

2) Anvendelse af mindre farlige stoffer.

Anlægget søger at begrænse brugen af medicin og hjælpestoffer ved bl.a. at optimere driften, så fiskenes hele tiden sikres det bedst mulige opdrætsmiljø.

3) Fremme af teknikker til nyttiggørelse og genanvendelse af stoffer, der produceres og forbruges i processen, og i relevant omfang affald.

Slam og suspenderede stoffer opsamles i forbindelse med returskylning af biofiltre og mekanisk rensning over båndfilter. Slam pumpes til Danforels slamtank, hvorfra det afhændes til biogas.

4) De pågældende relevante emissioners art, virkninger og omfang.)

Grindsted Sættefisk er indrettet som et FREA-anlæg og har ingen direkte udledning til overfladevand. Anlægget har implementeret udvidet renseteknologi, der lever op til BAT for ferskvandsdambrug jf. BEK 1567/2016 og for akvakultur i Norden jf. Heldbo et al., 2013¹⁵.

Samtidig bidrager det lukkede opdrætsmiljø og de separate vandssystemer til at risikoen for sygdom og smitte reduceres. Dette forventes at begrænse behovet for anvendelse af medicin og hjælpestoffer.

5) Forbruget og arten af råstoffer, herunder vand, der forbruges i processen, og energieffektiviteten.

Grindsted Sættefisk har en begrænset friskvandsforsyning på 2 l/s. Anlægget er dimensioneret til en årlig produktion på ca. 250 t/år, hvilket svarer til ca. 250 l pr. kg produceret fisk, der må betragtes som BAT jf. Heldbo et al., 2013.

6) Behovet for at forhindre eller begrænse emissionernes samlede risiko for påvirkning af miljøet til et minimum.

Grindsted Sættefisk er et lukket recirkuleret opdrætsanlæg, hvor miljøeffektiviteten er høj, og risikoen for uheld og smitte, der kan påvirke det omkringliggende miljø, er lav.

Anlægget er placeret centralt i Danforels værdikæde. Slagteriet modtager fisk fra Danaquas anlæg, og herfra distribueres nye sættefisk ud til ferskvandsdambrugene. Logistisk vil transporten af fisk til og fra anlæggene ikke medføre en betydelig stigning i trafikken til og fra matriklen.

7) Behovet for at forhindre uheld og begrænse følgerne heraf for miljøet.

Anlægget har indarbejdet uheldsforebyggelse i den daglige drift, jf. ansøgningens beskrivelse.

5.10.1 Billund Kommunes vurdering

Om fastlæggelse af BAT fremgår det af § 30 i godkendelsesbekendtgørelsen, at godkendelsesmyndigheden lægger kriterierne i bilag 6 til grund i forbindelse med godkendelse og revurdering af godkendelser af bilag 2-virksomheder, medmindre godkendelsen eller revurderingen vedrører en virksomhed, der er omfattet af et eller flere afsnit i bilaget til bekendtgørelse om standardvilkår i godkendelse af listevirksomhed.

Danaquas anlæg er ikke omfattet af standardvilkår, og vedrørende denne type virksomheder henvises i miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse til at søge information om BAT i BAT-konklusionerne og BREF-dokumenterne, som vedrører sammenlignelig produktion

¹⁵ Heldbo et al., 2013. BAT for fiskeopdræt i Norden. Nordisk Ministerråd

og processer, og der henvises til information i Orientering fra Miljøstyrelsen [nr. 4, 2014] om BAT-eksempler og tjeklister på tværs af brancher.

Det er Billund Kommunes vurdering, at der ikke findes branchespecifikke BAT-konklusioner eller BREF-dokumenter, som vedrører produktionsforhold, der er sammenlignelige med virksomhedens anlæg, og at virksomhedens anlæg ikke har delindretninger eller delprocesser, som har en kapacitet, der gør anvendelse af BAT-krav i tværgående BREF-dokumenter relevant.

Om FREA-anlæg fremgår af Miljøstyrelsens Orientering nr. 4/2014, at BAT-aspekterne vedrører "Ressourcer – organiske biprodukter (slam)".

Om "Ressourcer - organiske biprodukter (slam)" anføres i orienteringen, at BAT vedrører forebyggelse og minimering af mængden af organiske biprodukter, samt afsætning af biprodukterne til genanvendelse, herunder ved at undlade at opblende med problematiske rengøringsmidler o.l. Det er Billund Kommunes vurdering, at virksomheden ved den oplyste indretning og drift friholder slammet fra forurening med rengøringsmidler samt minimerer mængden af organiske biprodukter, og at virksomheden ved slamopsamling og spildevandsrensning opkoncentrerer biproduktet, så ressourceforbrug til transport og hygiejnisering af slammet forud for biogasudvinding minimeres. Ved afsætning til biogasanlæg udnyttes slammets energiindhold, og ved den videre anvendelse på dyrkningsarealer genanvendes slammets næringsstofindhold.

Normalt foregår klækning og yngelopvækst i klækkerender og særskilte bassiner på dambrug for moderfisk/æg og yngelproduktion under anvendelse af relativt lavteknologiske indretninger og produktionsmetoder, og på traditionelle dambrug under et vandforbrug fra vandløb på mere end 25 l/s pr. tons foder, samt udledning af næringsstoffer mv. til vandløbet. På modeldambrug foregår en vis recirkulering med reduktion af vandforbrug og næringsstofudledning til følgende. FREA-anlæg implementerer en høj grad af teknologi og driftsstyring og tillægges i en stor BAT-undersøgelse fra 2013¹⁶ et vandforbrug, der er syv gange mindre end model-3 dambrug, som er den mest avancerede type af modeldambrug.

Det er Billund Kommunes vurdering, at virksomhedens anlæg er etableret under anvendelse af et højt teknologisk niveau, hvor de anvendte indretninger og teknikker sikrer et lavt forbrug af ressourcer og energi og en lavt niveau af affaldsfrembringelse.

Ferskvandsdambrug reguleres af dambrugsbekendtgørelsen, som opstiller en række krav om anvendelse af BAT i dambrugenens indretning og drift. FREA-anlæg er ikke omfattet af dambrugsbekendtgørelsens regler. Billund Kommune finder dog, at virksomheden bør anvende relevante BAT-tiltag fra bekendtgørelsen. Med henblik på at begrænse forureningsindholdet i anlæggets spildevand fastsættes derfor på baggrund af dambrugsbekendtgørelsens bilag 5 vilkår vedrørende foderets energi- og smuldindhold.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at de anvendte teknikker og metoder for anlæg og drift kan betragtes som BAT.

¹⁶ BAT for fiskeopdræt i Norden - Bedste tilgængelige teknologier for Akvakultur i Norden, *Jesper Heldbo (ed.) Richard Skøtt Rasmussen og Susan Holdt Løvstad. Udgivet med støtte fra Nordisk Ministerråd 2013, TemaNord 2013:529.*

5.11 Ophør af virksomhedens drift

I ansøgningen er der opstillet følgende forslag om vilkår vedrørende foranstaltninger i forbindelse med ophør af virksomhedens drift:

”Ved driftsophør skal tilsynsmyndigheden orienteres herom og træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at efterlade stedet i tilfredsstillende tilstand”.

5.11.1 Billund Kommunes vurdering

Godkendelsesbekendtgørelsen opstiller ikke særlige betragtninger vedrørende ophør af bilag-2-virksomheder ud over, at det af § 21, stk. 1, nr. 12, fremgår, at der skal stilles vilkår om, at virksomheden ved ophør af driften skal meddele dette til tilsynsmyndigheden. For bilag-2 virksomheder, som er omfattet af standardvilkårsbekendtgørelsens regler, stilles normalt standardvilkår om, at virksomheden ved driftsophør forinden skal orientere tilsynsmyndigheden herom og træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at efterlade stedet i tilfredsstillende tilstand.

Ved driftsophør skal virksomheden forinden orientere tilsynsmyndigheden herom og der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at efterlade stedet i tilfredsstillende tilstand.

På den baggrund stilles i denne godkendelse vilkår svarende til § 21, stk. 1, nr. 12 og de normalt anvendte ophørsvilkår i standardvilkårsbekendtgørelsen.

5.12 Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at anlæggets drift, under overholdelse af de fastsatte vilkår, vil kunne finde sted uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

6 Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

6.1 Generelt

1. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. Vilkår i godkendelsen, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for den pågældende del af driften.
2. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.
3. Ved driftsophør skal virksomheden forinden orientere tilsynsmyndigheden herom og træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at efterlade stedet i tilfredsstillende tilstand.
4. Hvis der sker ændringer i virksomhedens ejerforhold, skal tilsynsmyndigheden orienteres herom senest en måned efter ændringen.

6.2 Indretning og drift

5. Hvis produktionsplanen ønskes ændret væsentligt f.eks. produktion af andre fiskearter eller størrelser skal dette forinden meddeles kommunen.
6. Der må alene benyttes tørfoder, som skal være energirigt og højt fordøjeligt. Følgende krav til foder for sættefisk skal være opfyldt:
 - Indholdet af fordøjelig energi (DE) i foderet skal være på mindst 18,2 MJoule/kg (4,35 Mcal/kg).
 - Smuldindholdet må maksimalt være 1 %. Smuldindholdet defineres som den fraktion af foderet, der kan sigtes fra med en sigte med maskestørrelse, der er 0,25 gange foderpillernes tværmål.
7. Til medicinsk behandling af besætningen, som kan frigøre medicin stoffer til vandet, må kun anvendes florfenicol, som maksimalt må anvendes til de i bilag 3 anførte mængder fisk med de anførte doser i den anførte behandlingsperiode.
8. Medicinbehandling skal være ordineret af en dyrlæge.
9. Virksomheden må anvende natriumhydroxyd til regulering af vandets pH-niveau, og virksomheden må regulere vandets nitritindhold med salt efter doseringsanvisningerne i godkendelsens tabel 1.
10. Ved rengøring af biofiltre må anvendes brintoverilte eller alternativt pereddikesyreprodukter.

Virksomheden kan herudover anvende Virkon S eller lignede hjælpestoffer til rengøring og desinfektion af anlægget, samt personalebeklædning o.l.

11. Virksomheden må ikke anvende medicin eller hjælpestoffer ud over det i de ovennævnte vilkår anførte, med mindre tilsynsmyndigheden har meddelt skriftlig accept eller tillæg til miljøgodkendelsen.

6.3 Støj

12. Virksomhedens eksterne støjbelastning må ikke overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Reference-tidsrum (timer)	I område med blandet bolig og erhverv	I boligområder	I erhvervsområder
Mandag-fredag	07-18	8	55	45	60
Lørdag	07-14	7	55	45	60
Lørdag	14-18	4	45	40	60
Søn- og helligdage	07-18	8	45	40	60
Alle dage	18-22	1	45	40	60
Alle dage	22-07	0,5	40	35	60
Spidsværdi	22-07	-	55	50	-

13. Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at støjgrænserne, jf. vilkår 13 er overholdt. Dokumentationen skal senest 3 måneder efter, at kravet er fremsat, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under evt. måling.

Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Måling skal foretages, når virksomheden er i fuld drift eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Målingerne/beregningerne skal foretages som "Miljømåling – ekstern støj", jfr. gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger, pt. bekendtgørelse nr. 523 af 01/05/2019.

Støjdokumentationen skal gentages, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves én årlig måling/beregning, med mindre der sker væsentlige ændringer eller der modtages støjklager. Udgifterne til støjdokumentationen afholdes af virksomheden.

Støjgrænserne anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end eller lig med støjgrænsen. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må som udgangspunkt ikke være over 3 dB(A).

6.4 Luftforurening

14. Virksomheden må ikke give anledning til lugtgener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

6.5 Affald

15. Affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår lugt eller uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord. Døde fisk skal opbevares i lukket, tæt beholder indtil bortskaffelse.
16. Spildevand fra fodbade og rengøring af klækkerender og karsektioner o.l., som indeholder Virkon S eller lignede hjælpestoffer, skal opsamles og bortskaffes som farligt affald.
17. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagsplads for flydende farligt affald skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

6.6 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

18. Oplagring af flydende medicin og hjælpestoffer skal ske på en tæt belægning, og oplagsarealet skal være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

6.7 Egenkontrol

19. Virksomheden skal føre en driftsjournal med angivelse af:

- Antal indførte æg, dato for indførelse samt oplysninger om oprindelse
- Bestand af fisk og foderbeholdning
- Afgang af fisk ved salg med angivelse af mængde og dato
- Afgang af døde fisk med angivelse af mængde og dato
- Mængde og tidspunkt for fjernelse af slam fra slamdepotet med angivelse af, hvor slammet er anvendt/deponeret
- Tidsrum for behandling mod sygdom
- Hvilken sygdom der bekæmpes
- Middel til bekæmpelse
- Hvilken koncentration af midlet der bruges under behandlingen
- Behandlet mængde fisk
- Hvilke produktionsenheder der er behandlet.

Virksomheden skal for hvert kalenderår opgøre driftsjournalen således, at det fremgår, hvor stor produktionen har været, samt hvor store mængder og typer af foder og vand, der er brugt til produktionen. Den årlige opgørelse skal endvidere redegøre for tidsrum for anvendelse af florfenicol, anvendt stofmængde og behandlet mængde fisk. Opgørelsen fremsendes til Billund Kommune senest den 1. februar det følgende år. Driftsjournalen skal på forlangende forevises tilsynsmyndigheden, og driftsjournalen skal opbevares i mindst 5 år på anlægget. Kommunen kan forlange at få tilsendt udskrift af oplysningerne.

7 Godkendelsens udnyttelse og varighed m.m.

I medfør af godkendelsesbekendtgørelsens § 32 fastsættes vilkår om, at godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes indenfor 2 år efter, at den er meddelt.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøbeskyttelseslovens § 78 a.

Tilsynsmyndigheden kan i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 1, meddele påbud eller forbud vedrørende virksomhedens indretning og drift, når der er forløbet 8 år efter denne afgørelse er meddelt.

Herudover skal tilsynsmyndigheden indenfor den 8-årige retsbeskyttelsesperiode tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud i de situationer, der er opstillet i Miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 2.

Virksomhedens indretning og drift må i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 33 ikke udvides eller ændres på en måde, som indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt.

8 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 98, 99 og 100 i Miljøbeskyttelsesloven. Klagen skal være indgivet senest den 26.03. 2020.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på www.naevneneshus.dk, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

9 Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside www.billund.dk. Der annonceres tillige i lokale ugeaviser samt på DMA – Digital Miljøadministrations hjemmeside.

Offentliggørelsesdatoen er den 28.8. 2020.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Konsulent ved Dansk Akvakultur, Rasmus Ejbye-Ernst, rasmus@danskakvakultur.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed, trsyd@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnbillund-sager@dn.dk
- Friluftsrådet, trekantomraadet@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, billund@dof.dk og natur@dof.dk

Henvendelse om afgørelsen kan ske til undertegnede på tlf.79 72 70 89.

Venlig hilsen

Jan Hansen
Miljøsagsbehandler

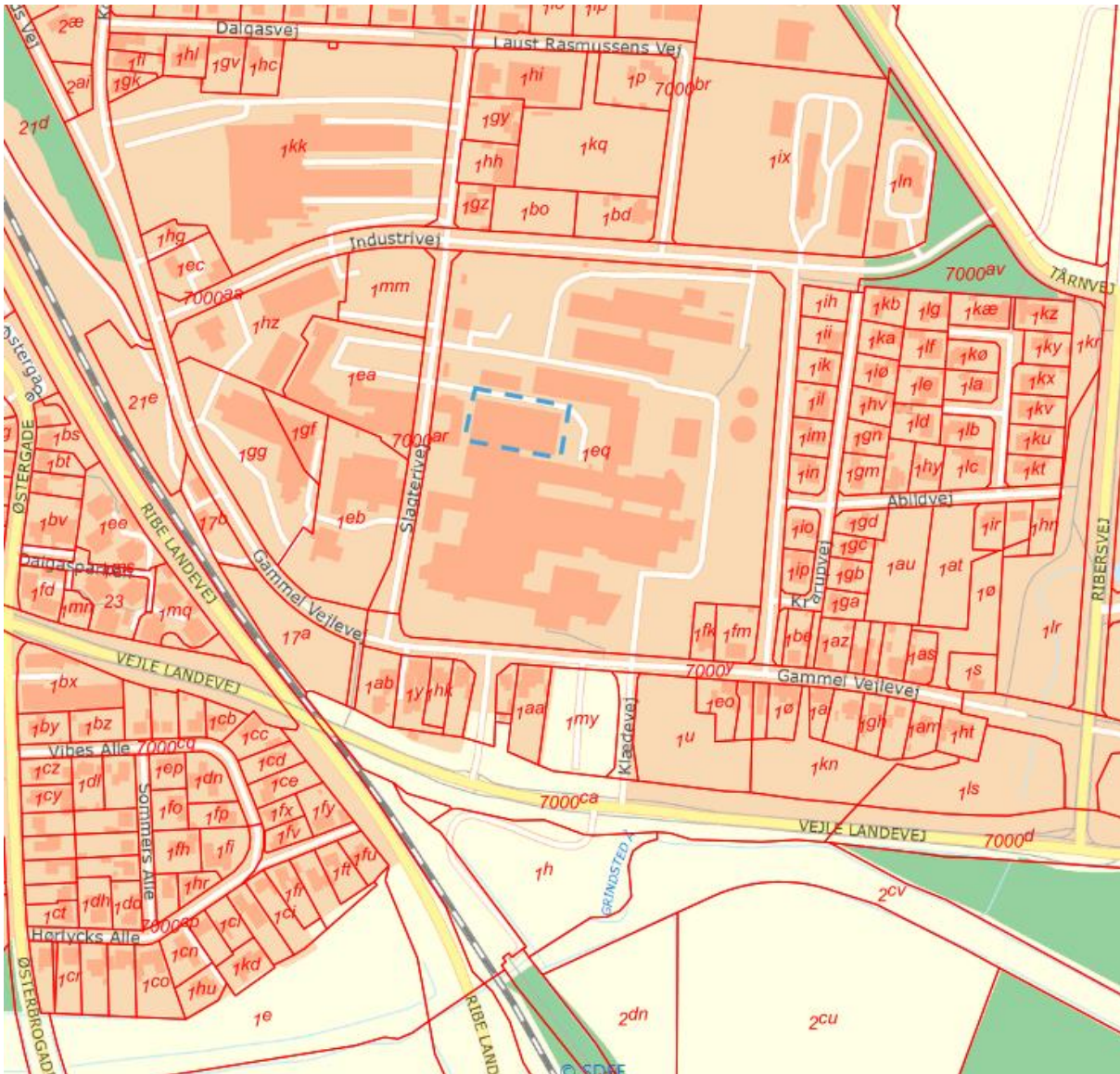
10 Bilag til godkendelsen

Bilag 1: Virksomhedens lokalisering

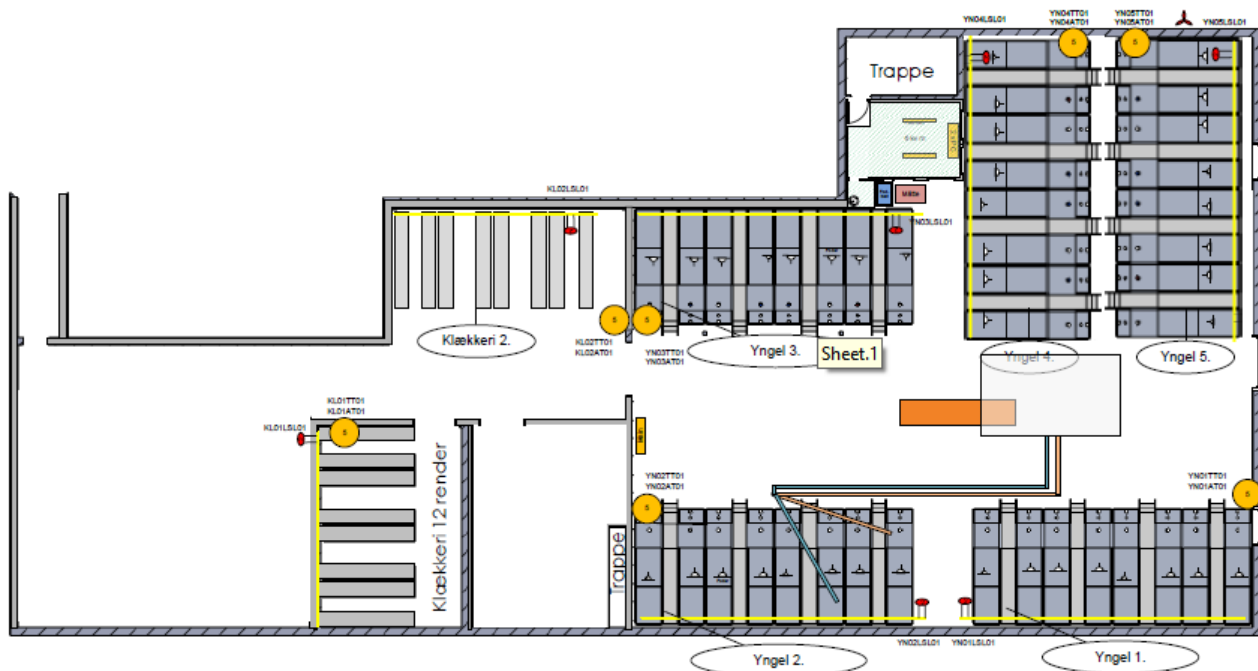
Bilag 2: Sættefiskanlæggets indretning

Bilag 3: Medicinbehandling med florfenicol

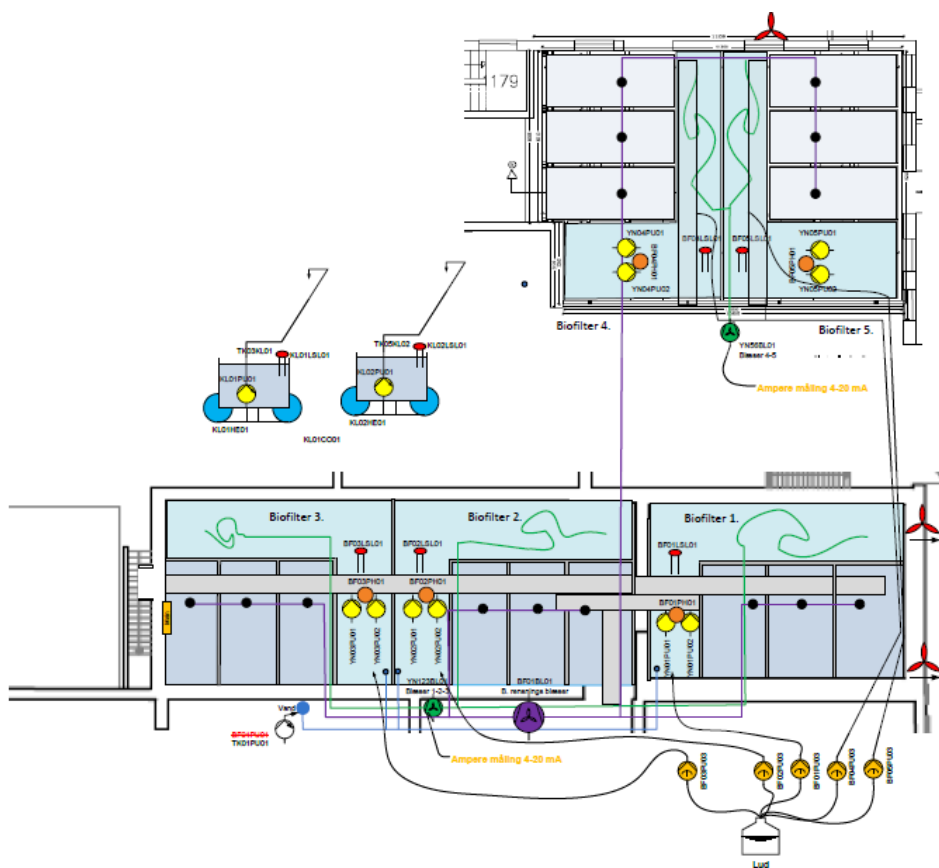
Bilag 1: Virksomhedens lokalisering - Grindsted Sættefisk er markeret

Bilag 2: Sættefiskanlæggets indretning

Bilag 2A: Oversigtskort over indretning af sættefiskanlægget

Bilag 2B: Oversigt over anlæggets rensforanstaltninger - på etagen under de enkelte sektioner.

Bilag 3: Medicinbehandling med florfenicol

Udledning af antibiotika fra ferskvandsfiskeopdræt

Anlægs navn	Danforel dambrug
Vandmængde til opblanding (Qmm, mindste månedsmiddel eller lign), l/sek	1607,6
Vandmængde ved overgang til saltvand, l/sek	6681
Vandmængde der kan anvendes til opblanding, ferskvand %	25
Vandmængde der kan anvendes til opblanding ved overgang til saltvand %	25
Vandflow udløb under behandling, l/sek	2,5

Stof	Miljøkvalitetkrav i vandområdet (Bek 439/2016)				Udskillelse, % af indgivet stof	Udskillelse og udledningsperiode (Bek 1567/2016)			Evt. målt udledning ¹	
	Generelt kvalitetskrav µg/l		Maksimumkoncentration µg/l			Udledningsperiode ved 10 dages behandling (90 % udledt), antal dage	Udledningsperiode efter behandlingsstop, beregnet antal dage	Udledt total %	Maks konc %	
	Indlandsvand	Andet overfladevand	Indlandsvand	Andet overfladevand						
Amoxicillin	0,078	0,078	0,37	0,37	100	10	0	100	100	
Florfenicol	7	2,1	21	3,4	61	21	11	100	100	
Oxolinsyre	15	15	18	18	100	17	7	100	100	
Oxytetracyclin	10	10	21	21	100	10	0	100	100	
Sulfadiazin	4,6	4,6	14	14	100	15	5	100	100	
Trimethoprim	100	10	160	160	100	15	5	100	100	

¹ Anvendes der anlægsspecifikke målte udledninger rettes udskillelsesprocenter til 100 for det pågældende stof

Behandlingsdage	Mængde aktivt stof tilladt at anvende pr dag, mg					Mængde aktivt stof, g		Resulterende max-konc i udløb, µg/l		Resulterende gennemsnits-koncentration i udledningsperioden, µg/l		Mængde fisk der kan behandles pr dag, kg				
	Overholdelse af generelt kvalitetskrav		Overholdelse af maksimumkonc		MAX mængde	Max mængde anvendt pr dag	Max mængde udledt pr dag	I udløb fra anlæg	I vandløb efter opblanding	I udløb fra anlæg	I vandløb efter opblanding	Dosis pr dag aktivt stof, mg/kg				
	Indland	Andet overfladevand	Indland	Andet overfladevand								10	12,5	15	17,5	20
7	1.024.647	1.277.495	1.195.422	804.349	804.349	804	491	2.271,5	3,5	883,38	1,37	80.435	64.348	53.623	45.963	40.217
8	946.376	1.179.908	1.195.422	804.349	804.349	804	491	2.271,5	3,5	956,44	1,49	80.435	64.348	53.623	45.963	40.217
9	885.498	1.104.008	1.195.422	804.349	804.349	804	491	2.271,5	3,5	1022,19	1,59	80.435	64.348	53.623	45.963	40.217
10	836.795	1.043.287	1.195.422	804.349	804.349	804	491	2.271,5	3,5	1081,69	1,68	80.435	64.348	53.623	45.963	40.217